

Introduction

Restorative Approaches offer a new way to think about how people relate to one another in a school community. They provide everyone, adults and young people, with a replicable and consistent framework within which to build, maintain and, when things go wrong, repair relationships. By advocating that everyone is held accountable for the impact of their words and actions on others, there is a felt sense of justice and fairness amongst staff, pupils and families. The values and principles of restorative practice also influence the way everyone communicates with each other. This impacts on the way the curriculum is delivered, on the way meetings are held amongst staff and on the way the families of students are engaged in the work of supporting their children.

Restorative Approaches offer a range of practices that adults can use between themselves for minimising conflicts and misunderstandings, and can also model in their daily interactions with young people, thereby teaching them how to be effective citizens, future parents and leaders in their own lives. These practices include many pro-active initiatives that help to build communities of mutual respect and care in staffrooms and classrooms. They help to develop self-regulation and an inner moral compass in young people by expecting them to take responsibility for their behaviour and to put things right when they get things wrong.

Въведение

Възстановителните методи предлагат нова перспектива за взаимоотношенията между хората в училищната общност. Те предоставят на всички - възрастни и деца - стабилна рамка, която позволява репликация. Чрез нея могат да се изгреждат, поддържат и, в случаите в които нещата не вървят, да се възстановяват взаимоотношения. Поддържайки позицията, че всеки е отговорен за своите думи и дела по отношение на другите, сред персоналът, децата и семейството се утвърждава усещането за справедливост и честност. Ценностите и принципите на възстановителното правосъдие дават отражение в начина по който всички в общността общуват. Това се отразява върху преподаването, учителския съвет и събранията, както и в участието и подкрепата на семействата в процеса.

Възстановителните методи предлагат набор от практики, които възрастните могат да използват като средство за минимизиране на конфликтите, недоразуменията, както и за моделиране на взаимоотношенията с младите хора в ежедневието си. Посредством това те ще научат младите хора как да бъдат граждани, родители и лидери в живота напред. Възстановителните практики включват много инициативи които подпомагат създаването на общности, основани на взаимно уважение и грижа в учителските и класните стаи. Те подпомагат

себеругулацията, както и създават вътрешен морален компас, който позволява на младите хора да поемат отговорност за поведението си и да наместят нещата, когато нещата се тръгнат в погрешна посока.

Setting the scene

In the early 2000's the use of Restorative Justice as a way of addressing youth crime began to attract the interest of some educationalists. Early training for schools focused on how to facilitate 'restorative conferencing', a formal meeting framework that gives everyone affected by an incident the chance to talk about what had happened and find ways forward together. Initial interest in schools in this process was motivated by a desire by youth justice professionals and the police to reduce the use of exclusion. This interest was motivated by research showing the high correlation between youth street crime and youngsters out of school. The process was found to address the needs of those responsible for causing harm as well as those harmed and proved effective not only in reducing the use of exclusion, but also reducing the kinds of behaviours that had led to exclusion.

Practice developed as educationalists realised the potential of the restorative approach for less serious, day-to-day issues, for classroom management and for addressing conflicts between staff and with parents. In recent years the values, principles and skills of Restorative Justice have been recognised as having a transformative potential when adopted proactively as well. Staff using restorative

Подготовка на сцената

В началото на 21в. примерите за приложение на възстановителното правосъдие в контекста на младежката престъпност предизвика интереса на някои преподаватели. Ранните обучения насочени към училищата имаха за предмет фасилитирането на „възстановителната конференция“ или официалната рамкова среща, която позволява на всички засегнати страни възможност да говорят за случилото се и да намерят начин да работят върху него заедно. Началния интерес на училищата към този процес беше обоснован от желанието на професионалистите в младежката правораздавателна система и на полицията да редуцират изключванията. Интересът беше мотивиран от изследвания показващи висока корелация между младежката улична престъпност и учениците извън училище. Процесът беше възприет като адресиращ нуждите на тези, които са отговорни за нанесени вреди и пострадалите не само при намаляване на изключванията, но и за редуциране на поведението, водещо до изключване.

Практиката се разви когато преподаватели си дадоха сметка за потенциала на възстановителния подход за приложение в по-малко сериозни, ежедневни ситуации, за управление в класната стая, конфликти между членове на персонала и с родителите. В последните години ценностите, принципите и инструментите на възстановителното правосъдие бяха

responses recognised that the skills they were using, and the skills needed to engage most effectively in restorative meetings, were life skills that all young people would benefit from learning, even before things went wrong. Nowadays the phrase 'Restorative Practice or Restorative Approaches' tends to be used in schools in preference to 'Restorative Justice' and relates to a school-wide philosophy about how to build, maintain and repair relationships and how to foster a sense of social responsibility and shared accountability.

The schools that have had most success in the implementation of a restorative approach are those that have seen it as part of an ongoing plan to develop relationship skills, emotional literacy, health and wellbeing, leadership opportunities for all sections of the school community including young people, participatory and collaborative teaching and learning and peer support. By seeking to build cohesive, compassionate communities in school, restorative approaches also address community cohesion in practical and pragmatic ways.

There are many challenges in implementing a whole-school approach since the restorative way challenges deeply-held notions about power and control and the urge to make someone suffer when they have 'misbehaved'. When harm has been caused people need-

A chance to tell their side of the story and feel heard

To understand better how the situation happened

To understand how it can be avoided another time

To feel understood by the others involved

To find a way to move on and feel better about themselves

признати като трансформиращи, когато са приложени проактивно. Персоналът използва възстановителни отговори признава, че използваните от тях умения и уменията да се ангажира ефективно във възстановителни срещи, са умения от живота, които биха били полезни на младите хора и без нещата да са се развили в погрешна посока. Сега фразата „възстановителна практика“ или „възстановителен подход“ се предпочита пред „възстановително правосъдие“ и се свързва с философията на училищната среда за това да се изградят, поддържат и възстановяват взаимоотношения като средство за насърчаване на социална отговорност и споделена отговорност.

Училищата с най-голяма успеваемост в приложението на възстановителния подход са тези, които са го инкорпорирани като част от план за развитие на умения в отношенията, емоционална грамотност и възможности свързани с промоция на здраве, благосъстояние и лидерство във всички сфери на училищната общност, включваща младите хора, приобщаващото и основано на сътрудничество преподаване, учене и партньорска подкрепа. Чрез усилията за изграждане на сплотени, хуманни общности в училище, възстановителните подходи се прилагат по практичен и прагматичен начин.

Съществуват много предизвикателства в прилагането на холистичен училищен подход тъй като възстановителният подход е предизвикателство за дълбоко вкоренените понятия за властта и контрола и насърчава наказанието в случаите на лошо поведение. Когато е била нанесена вреда хората имат нужда от -

Възможност да изразят тяхната гледна точка и да бъдат чути

Да разберат как е възникнала тази ситуация

Да си дадат сметка как ситуацията може да бъде избегната в бъдеще,

Да се почувстват разбрани от другите участници

Да намерят начин да продължат напред и да се почувстват по-добре със самите себе си

If conflicts and challenges are dealt with in a way that get these needs met then those involved can repair the damage done to their connections with the others involved, or even build connections where there were none previously. They feel fairly treated and respected, since they have been trusted to find solutions for themselves and put things right in their own way. Because they have been listened to, people in conflict are more ready to listen to others' perspectives and emotional responses, and so empathy is developed. This can change the choices made in future situations, as mutual respect and consideration develop.

Ако се справим с конфликтите и предизвикателствата по начин, който удовлетворява тези нужди, тогава въввлечените в тях могат да поправят нанесената вреда и дори да създадат връзки не съществували преди. Те ще чувстват уважение, защото им е било оказано доверие в намирането на решение за тях самите да поправят нещата по техния начин. Тъй като са били чути, хората в конфликт са по-склонни да се вслушат в гледната точка на другите както и техния емоционален отговор. И по този начин се развива емпатия. Така изборът, който ще бъде направен в ситуации в бъдещето ще бъде различен тъй като ще има налице уважение и внимание.

Punitive responses, on the other hand –

Cause resentment rather than reflection

Are rarely considered fair

Do not repair relationships between those in conflict and indeed can make them worse

Leave those labelled as wrongdoers feeling bad about themselves, leading to further alienation

Can often leave the adults expected to act punitively feeling uncomfortable and frustrated – and wishing there was an alternative

Наказателния отговор от друга страна:

Предизвиква по-скоро обида отколкото размишление

Рядко се вижда като справедлив

Не поправя взаимоотношенията между хората в конфликт, напротив, влошава ги

Оставя тези на които им е присъден етикет на „лоши“ със чувството, че са лоши, което води до изолация

Създава у възрастните впечатлението че от тях се очаква да наказват и така провокират чувства на неудобство и обезсърченост-изпълнени с желание да има друга алтернатива

Scotland has lead the way by initially seeking to implement restorative practice across all Scottish schools – an initiative supported by the Scottish government (the evaluation can be found on

Шотландия беше водеща в опита си да приложи възстановителните практики в шотландските училища – инициатива, подкрепена от правителството (оценката може да бъде намерена на

<http://www.scotland.gov.uk/Publications/2007/08/24093135/0>)

Some local authorities are further ahead than others although most local authorities across England and an increasing number in Wales have at least one restorative school initiative. There is increasing interest amongst local and unitary authorities to establish a restorative ethos across all children's and family services, so that multi-agency working becomes easier and there is consistency of practice between support services, education, health services, youth justice and criminal justice services.

Welsh Case Study

Monmouthshire Comprehensive School

Between Ofsted inspection of 2004 and that of 2010, during which time restorative approaches have impacted on relationship management and on teaching and learning, the following outcomes have been recorded:

- *The number of students receiving a fixed-term exclusion has dropped by 84%*
- *Number of days lost to exclusion has dropped from 160.5 to 52.5*
- *A sustainable reduction in the need for exclusion*
- *Anti-Social Behaviour figures in past 3 years dropped by 48% in part attributable to climate and ethos that restorative approaches has created in the school*
- *Referrals to the local Youth Offending service at an all-time low (only been a single one from the school)*
- *Attendance figures at highest level ever 93.7%*
- *Significant increase in Level 2 threshold attainment and a steady improvement in level 2 English and Maths.*
- *All students at school have left with a qualification, vast majority with 5 Level 2 qualifications or more.*
- *Referrals to progress leaders for incidents of relationship breakdown have dropped by 78% in last 4 years*
- *Staff illness with a stress related tag have dropped by 72% over same time period*

This data is even more impressive now , in 2014.

To hear more about Monmouth Comprehensive school click on this link to a film on our website:

<http://www.scotland.gov.uk/Publications/2007/08/24093135/0>)

Някои местни власти са по-напред от други въпреки, че повечето местни власти в Англия и увеличаващ се брой в Уелс имат поне инициатива от възстановителен характер.

Увеличава се интересът сред местни власти и публични органи да се формира възстановителен етос обхващащ всички социални услуги за деца и семейства, така че да се улесни междуведомствената работа и се хармонизира практиката между услуги за помощ и подкрепа, образование, здравеопазване, правораздаване насочено към младежи и криминално правосъдие.

Казус от Уелс

Средното училище в Монмутшър

Между инспекцията на *Ofsted* през 2004 и тази през 2010, период в който възстановителните подходи са оказали своето влияние върху взаимоотношенията, преподаването и ученето, се отбелязват следните резултати:

- *Броят на учениците изключени за определен период от време намалява с 84%м*
- *броят на загубените дни от изключвания е паднал от 160.5 на 52.5;*
- *устойчив спад в нуждата да се изключва*
- *броят на случаите на асоциални прояви пада с 48%, което се отдава отчасти на климата и на етоса създаден от прилагането на възстановителните подходи в училището;*
- *сезирането на местните служби за противообществени прояви на юноши са паднали (имало е един единствен случай от това училище);*
- *посещаемостта на училището е достигнала най-високото си ниво-93%;*
  - *Значително увеличение при достигане до прага на ниво 2 и стабилно подобрявана в ниво 2 на английски и математика*
- *всички ученици завършват с квалификация, голяма част с 5 или повече квалификациите ниво 2.*
- *насочването към прогрес-лидерите за случаи на нарушени взаимоотношения са паднали с 78% в последните 4 години;*
- *заболеваемостта на персонала от заболявания свързани със стрес е паднала със 72% за същия период.*

<http://www.transformingconflict.org/content/monmouth-comprehensive-school-restorative-approaches-and-transforming-conflict-0>

For a primary school example do have a look at the film we have made with Childshill School in Barnet. Maybe also give them a ring and go and see what they are up to there.

<http://www.transformingconflict.org/content/childshill-school>

We are very proud that both these schools* have been awarded the prestigious Restorative services Quality Mark (RSQM) by the Restorative Justice Council – so far the only schools in the UK to have achieved the award. We have been supporting both schools for several years, providing all the training and on-going support.

*Monmouth is having their final inspection July 2nd but anticipate the award being ratified then.

Restorative approaches as a way to both prevent and respond to bullying

In a recent report on bullying¹ OFSTED notes mentions restorative approaches as one of the most successful strategies, as does a recent report by the Department for Education. OFSTED noted the following list of important factors that need to be considered when addressing bullying, all of which have been identified by researchers as outcomes in schools that have implemented a whole-school restorative approach.

- A positive ethos around the school
- A sense of safety and an atmosphere of mutual respect, care, compassion and dignity around the school
- A systematic and consistent approach to behavioural concerns , including bullying
- Staff modelling pro-social behaviour
- Enhanced support and intervention strategies for classroom teachers that will impact positively not only on pupils' achievement, but also on their spiritual, moral, social and cultural development.
- A positive climate for learning in which pupils are interested and engaged

¹ OFSTED (2013) *The framework for school inspection* April, No. 120100

F. Thompson and P.K. Smith (2011) *The Use and Effectiveness of Anti-Bullying Strategies in Schools* Research Report DFE-RR098 Goldsmiths, University of London

Тези данни са още по-впечатляващи през 2014г.

За повече информация за средното училище в Монмутшър кликнете на връзката по-долу:

<http://www.transformingconflict.org/content/monmouth-comprehensive-school-restorative-approaches-and-transforming-conflict-0>

За пример с начално училище, гледайте филма, който направихме с училището Чайдшил в Барнет:

<http://www.transformingconflict.org/content/childshill-school>

Горди сме, че и двете училища са наградени с престижната награда *Restorative services Quality Mark (RSQM)* от Съвета по възстановително правосъдие (Restorative Justice Council)- досега само училища в Обединеното кралство са получавали тази награда. Ние подпомагахме и двете училища в продължение на няколко години предоставяйки обучение и текуща подкрепа.

* средното училище в Монмутшър ще има финална инспекция на 2ри юли, и се очаква наградата да бъде ратифицирана тогава.

Възстановителните подходи като начин да се предотврати и отговори на тормоза

В скорошен доклад за тормоза OFSTED споменава възстановителния подход като една от най-успешните стратегии така като и отдел „Образование“. OFSTED отбелязва следния списък от фактори, който трябва да бъде взет под внимание при тормоз. Всички те са били посочени от изследователи в училища приложили цялостен училищен възстановителен подход.

- Позитивен етос около училище
- Чувство на безопасност, взаимно уважение, грижа, съчувствие и достойнство
- Систематичен и последователен подход към поведенческите проблеми, в това число и тормоза
- Моделиране на просоциално поведение от страна на персонала

- A wide range of teaching strategies in relation to pro-social ,productive and active learning behaviours, together with the support and intervention that matches individual needs.
- Young people’s behaviour towards, and respect for, other young people and adults
- Improved attendance and punctuality at school and in lessons

In summary a restorative approach offers the ideal answer to the issues many schools face today – giving a framework to deal with the day-to-day challenges that inevitably occur in a diverse community of individuals, not all of whom have chosen to be there and many of whom have untold challenges in their lives beyond the school gates.

- Засилена подкрепа и стратегии на интервенция на учителите в клас, които ще въздействат положително не само върху училищните постижения на възпитаниците, но и на духовното, моралното, социалното и културното им развитие
- Положителен климат на учене, в който възпитаниците са заинтересувани и участващи
- Широк набор от учебни стратегии за про-социално, продуктивно поведение и активно учене, наред с подкрепа и интервенция отговаряща на личните нужди
- Ангажираност на младите хора към други младежи и възрастни и поведение демонстриращо уважение
- Подобрене в посещаемостта и точността в училище и в клас

В резюме, възстановителният подход предлага идеален отговор на много проблеми, с които училищата днес се сблъскват. То предоставя рамка за справяне с ежедневните предизвикателства, които неизбежно се проявяват в разнообразните общности от индивиди. Много от последните не винаги са тези, които са избрали да бъдат там и много от тях имат несподелени предизвикателства от личен характер, отвъд портите на училището.